

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 100 Lel
Félévre . . . 50 .
Negyedévre . . . 25 .
Egyes szám ára 2 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

A munkásbiztosító intézmény.

Erdélyben 1923. évben a munkásbiztosító pénztárak a következő összegeket szedték be: Kolozsvár 3,700,000, Beszterce 2,600,000, Dés 3,700,000, Szatmárnémeti 11,700,000. Nagyvárad 11,000,000, Torda 3,100,000, Temesvár 17,700,000, Déva 19,800,000, Reșița 13,000,000, Nagyszeben 9,500,000, Marosvásárhely 8,000,000, Segesvár 6,000,000, Gyergyószentmiklós 5,300,000, Csíkszereda 6,000,000, Gyulafehérvár 3,000,000 lei.

Egyszerű áttekintésre is megállapítható, hogy a pénztárak horribilis összegeket szednek be. A mi betegsegélyzőnk, a dévai pénztár pedig, tekintettel arra, hogy hatalmas bányaiüzemek vannak a hatásköre alatt, vezet a pénzbeszedésben. Nem kevesebbet, mint tizenkilencmilliónyolcszáz ezer leit szedett össze a megye területén a munkaadóktól és a munkásoktól, mert hiszen a betegsegélyző járulékok felét a munkások fizetik.

Nem volt alkalmunk a dévai pénztár évi mérlegébe betekinteni s így nem is tudjuk pozitíven, hogy mit költött el ebből az összegből a megye területén azoknak az érdekében, akikről ezt az összeget levonta. De, ha nem is tudjuk pontosan a kiadásait, szinte egész biztosan állíthatjuk, hogy ez a hatalmas összeg nem folyt itt

vissza oda, ahová folyt volna, nem használódott fel azoknak az érdekében, akikért az intézmény tulajdonképpen fennáll. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a betegsegélyző pénztárak feleslegeiket Bukarestbe, a központhoz szállították be.

Eltekintve attól, hogy a munkásbiztosító intézmény valóságos luxus adminisztrációt üz, megállapíthatjuk, hogy ez az intézmény letért hivatásának útjáról abban a pillanatban, amikor pénzeslegeit Bukarestbe szállította le. Mert akkor, amikor szociális (társadalmi) intézményről van szó, már maga az elnevezés magában foglalja azt, hogy annak a társadalomnak az érdekében fog működni, amelynek területén az intézmény fennáll. Az érdekelt társadalomnak tehát joga van ahhoz, hogy a maga zsebéből kiadott pénzt a maga előnyére használja fel és teljes joggal tiltakozhat ennek az ellenkezője ellen.

A szociális biztosító pénztárak, mint állami intézmények egyáltalán nem állhatnak hivatásuk magaslatán. Mutatja ezt a pénzbeszedés is, amelynek csak akkor és olyan mértékben volna értelme, ha az valami országos dolog javára fordíthatnák. Ilyenről azonban eddig még nem tudunk.

S nem véve figyelembe azt, hogy a baleseti és rokkantsági nyugdíjak még

mindig nem ütik meg az aránylagos magasságot, már maga az, amit az előbbiekben elmondtunk, fényesen bizonyítja a teljes autonomia jogosságát.

Ugy halljuk, hogy ezentul megszűnik a Bukarestbe való pénzzállítás. Ha ez így van, kérjük az illetékeseket, különösen a dévai pénztár vezető embereit, számolják ki hozzávetőlegesen, mennyivel több segélyt, mennyivel több rokkantsági nyugdíjat és más járulékokat tudnának folyósítani és mennyi pénzük maradna még. És tegyenek ebben az irányban előterjesztést a miniszternek s ha marad valami feleslegük és hisszük, hogy marad, javasoljanak valami érdemes megalkotni való dolgot. És itt, a hatáskörébe tartozó területen csinálják is meg azt

Ilyen módon még valahogy enyhíteni lehetne az autonomia hiányát.

Hiszük, hogy az ekként való számadás nekünk fog igazat adni. Éppen ezért érdemes lesz kiszámolni.

— Elkészült az állampolgársági lista Déván is. Déva város polgármesteri hivatala 4589—1924. számú hirdetményében közhírré teszi, hogy — hivatkozással az állampolgársági törvény 32-ik §-ára — az állampolgárok listája július 21-től augusztus 20-ig közszemlére van kitéve a városházán. Ezen idő alatt a listába fel nem vett polgároknak joguk van felszólással élni. A felszólás a polgármesterhez adandó be.

Fekete finálé.

Írta: felei Fazekas Bertalan.

A világváros sárgás-vöröses palástját is ledobta magáról s a hiyatlanul érkezett őszi szél téli fázást fűtült a testekbe. Összehuzta kopott kabátját s bélelt bundáját minden.

A gyönyörű gyümölcsös őszi fináléja fölött ottgubbasztott a Gond.

Másidőben korzón kóvályog ilyenkor a Gondtalanság, de most hulló levelek rezzenek a Dunaparton csupán. Nem is igen jár arrafelé senki. S aki megyis — néhány robot-élet — sietve igyekszik kenyérmunkából család-gondba, avagy család-dologból éjjeli robotba.

Budafelől — a lánchidon átal — fáradt fiu nemtörődömködik Pestre. Bebáméskodik a parkba. Kereken kerüli Széchenyi szobrát s Deák Ferencét szintugy. A lánchidi rend hűséges öre megállapítja magában:

— Költő lesz a pasas, mer' nagyon impónál neki a csatak.

A Ritz előtt Eötvöst bámulja körül. Majd magára hagyja azt is, s lassunyugalmasan a Dunaparton immel-ámmalkodik végig. Meg-megáll és vissza-visszanéz. Minthabizony bucsúzkodnék a szobroktól s a körülöttük magasodó monstrumvilágtól. Hogy továbbdöng igysóhajt:

— Veszettül rossz szobor vagytok mindahány, de kit ábrázolni próbáltok: nagyemberek voltak, szentigaz . . .

Lassan-lassan Petőfi szobrához ér. Némahódó-lással csodálkozva körül.

— No ez már jobbszobor . . . — dunyogja. S azután igysóhajtózik:

— Ó, vajha magam is nagy lehetnék s hamar! Halottan is élve Élők, mint ti . . . Hires, ünnepezt, dédelgetett . . . De nemugy, mint magatok a ti időtökben, hanem amiként ma vagytok nagyok. . . Akkor talán lehetne reményem Hozzá.

Felméltóságosodik az Erzsébet-híd kölépcsőin — mikéntha papként a szöszekre emelkednék — s a piaristák mellett menve a Klotild-palotához ér. Most gyulnak a villanygömbök. Szinte mindegy, hogy megy-e, vagy áll: oly lassan jár. A ferencesek előtt megtorpan mégis. Bamulja a hűvös villanyokat, kerekenkinálkodó kirakatokat s tovább: Pázmányt és Verbőczit.

— Hireslenni! Hires és hamar! Hamar! De mit csináljak, mihezkezdjek: mikor olyan szegény vagyok? Olyan elhagyatott s olyan gyámoltalan. Pedig volna erőm, volna egészségem, sőt akarok is, ha kell. De nem mindent. S vajjon mi az, amit akarni tudnék? Amiben erőmet s még meg-lévő egészségemet Tetté tudnám teremteni. Káprázatos, királyos, messze földön hires Tetté. Mert eleddig csak álmokban voltam. Álomlovag vagyok mostis. Álomkóbor. Senki és semmi. Pedig Sok kéne lennem . . .

A ferencesek véntornyában estimára kondul a kisharang. A fiu megmozdul. Nektámaszkodik a templomfalnak, hogy bőrén keresztül is érezze a harangszót. Hogy a harangzugás miatt remegő ököveken átal is hallja a harangot. A szervitári szentháromság-templom tornyában is felzug az

estima. Pillanat s a piaristák harangja is testvériesül a kongó-bongó harangokkal. S belebug a haranghangversenybe az angolkisasszonyok harangja is.

Ó, mennyire Testvérek vagytok ti, harangok. Minő hatalmas mult zug-bug hangotokban s milyen diadalmas Jövő. Mert Hit vagytok. Hállelujás Hit voltatok s hozsánnás Hit lesztek. Hitet hirdettek haszonnal. De én, én hittelen vagyok. Nem hiszek már. Mibenis hinnék s vajjon miben? Csak remény vagyok, mely álmodik. Álomremény . . . De bennetek hisznek s szeretnek is benneteket. Magamis, Bennem pedig kisésem hisz s nemis szeret senki. Miként higyejek hát magamban, hogy leszek? S másoknak, hogy lennem engednek? Én már csak a szavatlan dolgokban hiszek. Ám azok nem segíthetnek rajtam. Azok csak a cirkum-de-dérumtomat szerethetik széppé, de nem hozsánnázhatnak Tedeumot nekem. Pedig én nemcsak a Mindent, de mindenkit is szeretek. S azt a Leányt közvetve is: különösképpen igen. Engem pedig senkise szeret. És ő tudni is csak akkor tudhat rólam, hogyha hires ember lennék. Valaki. Nem amiként most vagyok: senki és semmi . . .

A harangok megmeredtek s nyugovóra pihentek. Végző kondulásuk még ottzugott a levegőben. Megtelt vele a Kigyó-tér. Valahogy villamos se szaladt, autó se sivitott. S a kocsi is fázón ásitott az ucca kétoldalán. De a keletiszél át-meg-átsipolt a téren. Téli táncot forogtak a falevelek. S a keletiszél messzihangokat hozott a fáradt fiu fülébe.

(Folyt. köv.)

Változás a dévai róm. kath. plébánián.

A dévai róm. kath. egyház kebelében nagy változás történt az utóbbi napokban. — 1924. július 5—7-én tartotta a Szent-Ferenc-rend erdélyrészi tartománya Deésen a nagy káptalani ülését, melyen P. Cochán Bertalan visitator, generálsi kiküldött elnöke alatt a rend vezetősége megejtette a személyi változásokat. A rend szabályai szerint, ugyanis, egy helyen a rend tagjai három évnél tovább csak generálsi, 6 éven túl csak pápai engedéllyel maradhatnak; ezzel szemben az erdélyi tartomány sok rendházában a háborus viszonyok miatt 8—10 éven át nem volt változás; így Déván is P. dr. Albert Kasszián tíz éve működik, maga a tartományfőnök, P. Trefán Leonhart is három tisztujtáson át tartotta meg hivatalát.

Ez áthelyezések folytán elhagyta Dévát P. dr. Albert Kasszián s helyette P. dr. Imets Károly jött. — P. Kasszián 1914. júliusában vette át hivatalát s hosszú 10 éven át közmegelegedésre vezette azt. Ez évek — mindnyájunk tudása szerint is — nehéz esztendőök voltak. 1914—18-ig a háboru, azután az új államalakulás megfeszített munkát, nagy körültekintést, meleg, szerető szívet és világosan gondolkozó főt kívánt minden embertől, de különösen a lelkek vezetőitől. A dévai zárda főnöke derekul megállta helyét: ott volt a háboruban minden jótékonyági mozgalomban; a szeretet-adományok gyűjtése, a sebesültek ápolása, a béketemplom gondolata, a nagy ünnepek rendezése csak az ő révén sikerült. S mikor a magyar gyermekek középiskola nélkül maradtak, ő teremtette meg a kath. főreáliskolát. Ez iskola anyagi eszközeinek megteremtése — mert teljesen magára volt utalva — órási feladat volt; de nem rettent vissza tőle. Járt, kelt, utazott, rábeszél, könyörgött s sikerült is neki négy éven át sok-sok fiú és leány magyar nyelvi oktatását biztosítani. Hogy ez a munkája 1923. júniusában derékban tört ketté, annak nem ő, hanem a román közoktatási kormány volt az oka, mely az egész országban tönkre akarja tenni a magyar anyanyelvi oktatást.

P. Albert Kasszián kulturális munkáját méltányolta mindenki, különösen azért, mert vallás-külömbőség nélkül, az erőket összegyűjtve, dolgozott. Gondoljunk azokra az ünnepekre, melyeket az iskola, majd a harangalap javára rendezett: megjelent itt vallás- és fajkülömbőség nélkül mindenki, aki a szép és jóért áldozni tudott; meg is volt úgy az erkölcsi, mint az anyagi siker.

E működésével lassankint a Szent Ferenc-rendi zárda — mely eddig egy visszavonult, szemlélődő életet élt — kiemelkedett az elzárkózottságából: a város s majd a megye közművelődési mozgalmainak központja lett. Lassankint mind többen és többen fordultak hozzá és vezetőjükül ismerték el; és ez P. Kasszián érdeme.

Ezért sajnálja mindenki távozását, de különösen a kath. hívők, akik ragaszkodásuknak látható jelét is adták. Vasárnap, július 20-án az oltáregylet, III. rend és a kath. népszövetség meleg, megható ünnepséget tartott, hol özv. Pop Benjaminszék, dr. Kolosy Mártonné bucsuztatták el s adták át az emléktárgyat. P. Albert Kasszián meghatottan válaszolva köszönt el.

Reá következő vasárnap, 27-én pedig P. dr. Imets Károly, az új plébános tartotta meg első szentbeszédét és szentmiséjét. Lelkünkben kívánjuk, érezze jól magát körünkben és dolgozzék a magyar közművelődés, a kath. egyház és az egymást megértés részére sikeresen.

Tanonckérdés.

III.

Nemcsak az idő haladásáért vált a tanonccuigy tanonckérdéssé, hanem azért is, mert a munkaadók kezében hatalom volt. A hatalommal pedig többször és több helyen visszaéltek s így nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a kérdést alaposan tárgyalják meg.

A munkaadó vagy tanonctartó iparos és kereskedő tanonca felett bizonyos hatalmat gyakorol. Régiesen kifejezve, mert a helyes az, hogy a tanonctól követelni valója van, hatalma ellenben nincs, csak olyan értelemben, ahogy a követelést hatalomnak nyilvánítjuk.

Nem tudom pontosan kimutatni és adatokkal támogatni azt a véleményemet, hogy régebben a tanonctartó mester hatalma korlátlan volt. De éppen az, hogy már az újabb időben is sokszor túltengett a tanonctartó hatalma (az úgynevezett basáskodás) mutatja azt, hogy tényleg volt idő, amikor visszaéltek a hatalommal, sőt a visszaélést nem is vették annak, mert természetes joguknak tartották.

A munkaadónak a tanonctól való követelése s eunyiben a tanonc felett gyakorolt hatalma a tanonckérdésnek lényege és Achilles-sarka. Sokan még ma is korlátlanul tartják ezt a hatalmat, úgy gondolkozván, hogy amiért családtag, korlátlanul köteles magát a mester minden rendelkezéseinek alávetni. Ez tényleg úgy is van, azzal az eltéréssel, hogy a hatalom csak a megadott keretekben korlátlan, mert a hatalmat a munkaadónak a társadalom adja.

Nemcsak a munkaadónak szorítja meg a tanulója feletti hatalmát a társadalom, hanem, mint tudjuk, a társadalom minden egyes tagjának is határt szab. Nem lehet tehát ez ellen érvül felhozni azt, hogy a munkaadónak a hatalma nem függ a társadalom akaratától és véleményétől. Ez a hatalom annál is inkább a társadalomtól függ, mivel a munkaadó tulajdonképpen a társadalomnak neveli a tanoncot. Ennélfogva a társadalom elvárja a munkaadótól, hogy hathatósan és sikeresen munkáljon a tanonc emberré nevelésén. Sikeresen működjön közre, hogy a társadalom egy új, hasznos tagot kapjon. És bármennyire is megadja az irányelvet a cél elérésére, nem engedi, hogy ezért, emiatt a munkaadó olyan eszközöket használjon, amelyek úgy hozzá, mint a tanonchoz s legfőképpen, a társadalomhoz méltatlanok.

Látjuk tehát, hogy a munkaadóval szemben a társadalom valóságos követelést támaszt. Hatalmat ad arra, hogy tanonccal szemben követeljen ő is, ő is ugyanazt követelje tőle, mint amit a társadalom követel a munkaadótól. Végeredményben tehát a társadalom a tanonccal szemben állít fel köteleességeket s megbizsa a munkaadót, hogy ennek elérése végett a tanoncot támogassa és vezesse.

Ily széles társadalmi felfogásban egyszerre eltűnik az antipátia a munkaadók hatalmának megcsorbitóival szemben. Mert ez a hatalom-megcsorbitó felfogás nem akarja a munkaadó kárát, nem akarja a munkaadó ténylegesen fennálló köteleességét még nehezebbé tenni és főleg nehéznek, sőt súlyosnak éreztetni, csak meg kívánja vonni a köteleesség-követelő hatalomnak a cél érdekében minden bizonnyal fennálló határát.

E cikksorozatunkat is tulajdonképpen az indította meg, hogy az egyik dévai munkaadó tanonccal szabad idejében kertjéből a gyümölcsöt szedette le. A tanonc 4 középiskolát kitűnően végzett s kosztra szüleinél volt.

Meg vagyok győződve arról, hogy Déván még nagyon sok munkaadó van, aki ezt szintén megteszi tanonccal. A hiba itt csak abban rej-

lett, hogy a tanonc már 4 középiskolát végzett és kosztra is eltartóinál volt, minélfogva a munkaadónak semmiféle jogcíme nem volt arra, hogy tanonccának, aki idejét jobb foglalkozással is el tudja tölteni, felesleges és nem szakmába való munkát adjon. Mert a 4 középiskolát végzett tanoncnak szabad idejében nyugtot kell hagyni és alkalmat adni neki arra, hogy szellemének, illetve tudásának továbbfejlesztésére használja fel az időt. Ebben az esetben ugyanis a tanuló tényleg és kizárólag csak tanuló s így a munkaadónak vele szemben semmi más követelése nem lehet.

Másképpen kell felfognunk azonban olyan esetekben a dolgot, amikor a tanonc kevés iskolával és állandó ottlakásra és kosztra nyer elhelyezést. Ilyen esetben természetesnek veendő az a házkörül teljesített munka, amit a munkaadó a tanonccal végeztet, mert hiszen a tanonc ott eszik, ott lakik, úgy él, mint egy családtag, illő tehát, hogy a családtagok munkáját is vállalja. Vigyázni kell azonban arra, nehogy túltengjen ez a szakmán kívüli munkálkodás. Idő jusson, és legtöbb idő, a szakmában való munkálkodásra, többi csak abban az esetben jöhet elő, ha arra ráér a tanonc. Ebben az esetben se szabad igénybe venni a tanonc egész szabad idejét, ügyelni kell arra, hogy pihenésre és tanulásra is ideje jusson.

A munkaadónak ezt föltétlenül akceptálni kell és úgy kell beosztania a tanonc idejét, hogy a munkára, pihenésre, játékra és tanulásra is ráérjen. Meg kell ezt tennie annál is inkább, mert ez kötelessége, a társadalom ezzel bizta meg akkor, amikor a gyermeket magához vette. A társadalom nem azt nézi, hogy a munkaadónak könnyebbség a tanonctartás, hanem azt látja, hogy a munkaadó kötelességet vállalt magára. Mihelyt tehát a munkaadó csak a maga érdekét nézi és a tanulót elhanyagolja, nem áll azon a nivón, amire a társadalom egyeteme kötelezi s így joga sincs ahhoz, hogy a jövő társadalom egy tagját felnevelje.

Előbbiekben azt irtuk, hogy a tanonckérdés lényege a munkaadónak a tanonctól való követelése, illetve felette gyakorolt hatalma. Most ezt kiegészíthetjük azzal, hogy ezen a már említett lényegen kívül van egy másik és éppen olyan fontos lényege: a társadalomnak a munkaadótól való követelése, illetve a munkaadó felett gyakorolt hatalma.

Mindkét esetben tehát egy követelés és egy hatalomkorlát áll elő. A munkaadó tanulást, munkát követel a tanonctól és kihágásai alkalmával él a hatalommal, meggátolja abban, hogy a tanuló esetleg más irányba vagy rossz irányba terelje fejlődését vagy egészen megbénítsa azt. A társadalom is tanítást, munkáltatást és nevelést követel a munkaadótól és hatalmat gyakorol felette olyan irányban, hogy a munkaadó tulkapásait megbünteti, illetve megbírálja vagy legalább is elítéli. Ha tehát a munkaadó késlelteti a fejlődést vagy emberhez méltatlan dolgot kíván a tanonctól, vagy méltatlan dolog, a tanoncra káros munka elvégzését óhajtja a tanonctól, előlép a társadalom s a kezében lévő hatalommal meggátolja e káros dolog véghezvételét.

A tanonckérdést tehát senkise tekintheti csak a munkaadó, a tanonc és a szülő közötti ügynek. A tanonctartás éppugy, mint minden iskola, a köz ellenőrzése alatt áll és az is irányítja.

Jövő számunkban a munkaadók tanítási és nevelési kötelezettségeit fogjuk tárgyalni.

— *Összes footballfelszerelések, labdabőr, gummi csontvédők stb. érkeztek és állandóan kaphatók V. Laufer könyvkereskedésében Déván*

SPORT.

Nagyenyedi T. K.—D. M. T. K. 7:0 (2:0).

Folyó hó 27-én folyt le Nagyenyeden a DMTK és az NTK revans-mérkőzése.

Ismeretes, hogy az utóbbi két esztendőben az NTK háromszor szenvedett vereséget a DMTK-tól Déván és Enyeden. Éppen ezért az NTK mindent elkövetett, hogy a negyedik mérkőzés győzelme az övé legyen. S ujult erővel állt ki a pályára. A sárga-lekete ingekbe az AAC, KAC, Unirea és Kinizsi játékosai bujtak bele, így tehát nem csoda, ha a DMTK tartalékolt csapatával könnyen végeztek. Megjegyezni kívánjuk, hogy az NTK-ban Halmos (Unirea) is játszott, ki a legutóbbi párisi olimpiászon is résztvett.

A mérkőzést hevesen kezdik s az utazástól fáradt DMTK, meg a d. u. 4 órakor való ebédelés következtében leszorítják kapu elé s a 8. percben gólt lőnek s nemsokára elérik a 2-ik gólt is. Ekkor a DMTK védelembe helyezkedik s az első félidőt 2:0-ra védi meg. A második félidő ismét heves s azt lehet mondani, hogy a DMTK fölényben volt, Enyed védelme azonban mindent ment. S csodálatos, hogy a második félidőben mégis 5 gólt rúgnak, ugyanis az enyedik majdnem minden lefutása egy gólt jelentett. Dévának erősen hiányzott a fedeztetés, csatársora meg kombinált volt. A mérkőzést Fehér szövetségi bíró vezette le s csodálkozunk azon, hogy az idegen játékosokat nem vette észre.

Az idegen játékosok felvonultatásával az enyedik azt érték el, hogy csapatunk Enyeden mérkőzött ugyan, azonban nem enyedikkel. Már pedig a DMTK az NTK-val kötötte le a mérkőzést.

Ezt annyival is inkább nehézményeznünk kell, mert az erdélyi labdarúgó s kiváltképpen sportegylet erkölcsével nem összeférő dolog s nagyban hozzájárul ahhoz, hogy bármely egyet csapata a mérkőzés sikerét minden eszközzel is biztosítsa. Sportnál s szorosabban pedig vidéki sportnál a „minden eszközzel” jelszó a sportolást egészen lehetetlenné teszi.

„Hencz”.

HIREK.

— Kinvezés. A pénzügyminiszter Toma Georghescu kolozsvári pénzügyigazgatót a dévai pénzügyigazgatóságához pénzügyigazgatónak nevezte ki.

— A dévai ügyvédi kamara közgyűlése. A dévai ügyvédi kamara f. évi augusztus 17-én d. e. 9 órakor közgyűlést tart a törvényszéki palota II. emeleti 88 számú helyiségében. Ha a közgyűlés a tagok létszáma miatt határozatképtelen lesz, úgy augusztus 24-én fog megtartani.

— Uj ügyvéd Déván. A Déváról eltávozott Dr. Lázár Henrik ügyvéd irodáját Dr. Groszmann Miksa ügyvéd vette át.

— Tiltakozás az ipar és kereskedelem újabb megterhelése ellen. Hunyadvármegye közigazgatósági bizottsága június 27-én tartott ülésén elhatározta, hogy a kereskedőtől a megyei iskolaalap javára a forgalom 1 százalékát fogja kérni. Ebben az ügyben Marosillye jegyzője július 29-én gyűlésre hívta össze a község iparosait és kereskedőit, ahol a kereskedők és iparosok tiltakoztak az újabb megterhelés ellen. Elhatározták azonban, hogy tekintettel a kulturális célra, önként felajánlják a forgalom fél ezrelékét, vagyis a fizetett forgalmi adó 5 százalékát. A gyűlés határozatát jegyzőkönyvbe vették s a jegyző útján felterjesztették a prefektushoz. Mi a magunk részéről is ezt az utóbbit tartjuk helyesnek, hiszen az ipar és kereskedelem már éppen eléggé meg van terhelve a forgalmi adó által is. Éppen ezért reméljük, hogy a prefektus is akceptálni fogja a polgárság érveit s az egész megyére vonatkozólag elfogja fogadni a marosillyei polgárság határozatát.

— Halálozások. Eckert András nyugalmazott dévai rendőr július hó 16-án 69 éves korában Déván elhunyt.

Rajka Ferencné szül. Jerep Erzsébet életének 79-ik, boldog házasságának 57-ik évében július hó 25-én Piskin elhunyt. Temetése július 27-én ment végbe nagy részvét mellett.

— Bélyegilleték a lakbérleti szerződéseknél. A pénzügyminiszterium kolozsvári vezérigazgatóságának bélyegosztálya 8562/1924 számú rendeletében megemlékezik a múlt évi június 6-án kelt 6701 számú rendeletéről, amely köztudomásra hozta, hogy a bérlők és tulajdonosok szerződést kössenek s azt a bélyegilleték lerovása végett terjesszék be a pénzügyigazgatóságához. Tekintettel arra, hogy a bérlők és tulajdonosok jórésze nem tett eleget eme kötelezettségének, a pénzügyminiszterium a bérleti szerződések bélyegilleték lerovása végett a pénzügyigazgatóságához való betérjesztésének újabb határidejét 1922 augusztus 6-ában állapította meg.

— Tanügyi hír. A dévai állami polgári leányiskola gondnoksága július 20-án ülést tartott, amelyen több, az iskola beligazgatását érintő ügy tárgyalása után Dr. Olariu Vilgil lemondásával megüresedett elnöki tisztségre Ioan Mihu tanárt választották meg. Ugyanezen az ülésen elvben elhatározták egy leányinternátus létesítését 15—20 tanuló részére. Hogy a feltes iskolai hatóságok jóváhagyását ezen tervhez megnyerhessék, a gondnokság felkéri mindazon növendékek szüleit, akik leányaikat az internátusban óhajtják elhelyezni, hogy ebbeli szándékukat mielőbb jelentsék be az iskola igazgatóságánál.

— Gépkocsivezető vizsga Aradon. A dévai államrendőrség közli, hogy az aradi rendőrprefektúrán augusztus 5-én d. u. 4 órakor gépkocsit vizsgálatot tartanak. Aki vizsgázni akar, a kívánt okmányokkal felszerelt kérését aug. 5-ig adja be a fentjelzett rendőrprefektúrán.

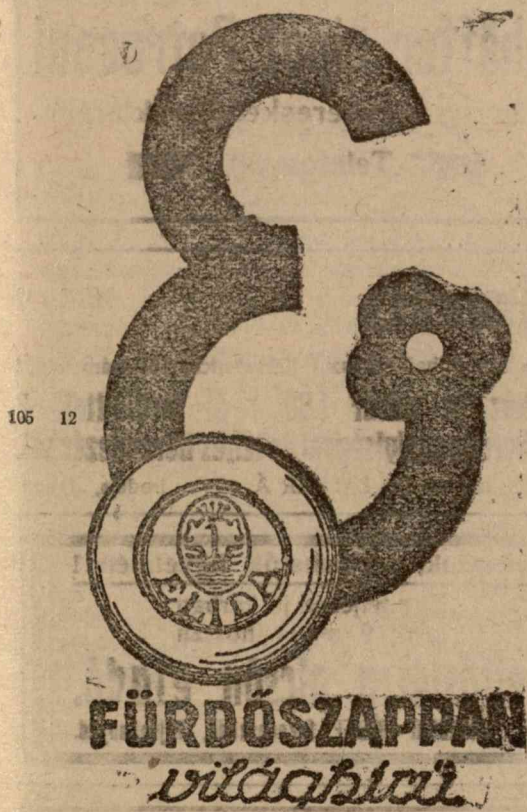
— 4 polgárit végzett, írógépkezelésben jártas hadiárva leány, ki a román, magyar és német nyelvet úgy szóban, mint írásban bírja, irodában vagy üzletben állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

— Kreutzer Grote augusztus 1-én nyitotta meg a „Salon Marguerite”-et Déva, Str. Regele Ferdinand (Rákóczy-utca) 21. Angol és francia ruhadívat!

— Amor-mozgó hirei. Szombaton, augusztus 2-án és vasárnap, augusztus 3-án két előadásban mutatja be az Amor-mozgó Albertini Luciano egyik legfényesebb szerepében „A fenegyerek” című Dorian-filmét, mely egy fiatal dollárherceg bravurosabbnál-bravurosabb kalandjait sorakoztatja fel egy idegizgató mese keretében. — Kedden, augusztus hó 5-én egy híres és bájos magyar film kerül vetítésre, „Egy falusi kisleány Pesten” címen, mely végtelen gyönyörűséget fog szerezni mindazoknak, akik egy gyermekleány naiv kedélyvilágában gyönyörködni tudnak. — Augusztus 6-án, szerdán szintén előadást tart az Amor-mozgó és színehozza a legmegrázóbb film-drámák egyikét: „Az anyai szív”-et. Vérbeli társadalmi dráma, melynek tárgya a mai életből van merítve. Meséjének néhány mozzanata Kiss József „Simon Judit”-jára emlékeztet, keresztülvitelében azonban a mai modern élettel ölelkezik.

— A Dévai Vadásztársulat közgyűlése. A Dévai Vadásztársulat július 27-én, vasárnap tartotta rendes évi közgyűlést a Fehér-Kereszt kistermében Nicolau George főhadnagy elnöklete alatt. Az új elnök már működésének kezdetén megmutatta, hogy teljes agilitásával azon lesz, hogy a társulat ismét virágzásnak induljon, ugyanis a társulat összes tagjainak kisürgette a fegyvertartási engedélyt. A közgyűlésen először felolvasták az évi jelentést, amelyre a felmentvényt megadták. Elhatározták, hogy újabb vadászterületeket bérelnek, úgy, hogy a vadászterület szinte az eddigi kétszerese lesz. S tekintettel arra, hogy az új területek Vorcánál és Viscánál a Lichtenstein-féle vadászterület határosak, amelyben szarvasok is tanyáznak, nem lesz meglepetés, ha a dévai vadászok egy-egy eltévedt szarvast is elejtenek. Az újabb területvásárlások miatt a tagdíjakat évi 200 leiről 400 leire, a beiratási díjakat pedig 400 leiről 600 leire emelték. A közgyűlés ezenkívül elhatározta, hogy minden társulati tag, amikor a területbérletet kiváltja, köteles bejelenteni kutyáját és annak fajtát. A kutyákat nyilvántartásba foglalják és kis számmal látják el. Az ilyen számozott kutyákat aztán sem elpusztítani, sem elfogni nem szabad. Ez annyival is üdvös intézkedés, mivel így lehetetlenné lesz téve az a borzasztó tulkapás, hogy méreggel éppen a fajtutyák ellen törjenek. A közgyűlés vadkimelési szempontból, a vadászati törvény 15. §-a alapján elhatározta, hogy a szárazalmási uttól, a rézbányán, csengőn át a zsebi erdőig egyáltalán nem szabad vadászni, a város más helyein pedig csak kedden és pénteken és akkor is csak két nyulat ejthet el egy vadász egy vadászat alkalmával. A közgyűlés a társulat nevét is megváltoztatta és pedig a következőre: „Copoiiul” Societatea Vânătorilor din Deva — „Kópó” Vadásztársulat, Deva. E szokatlan elnevezést azért adta a társulatlak a közgyűlés, mert ezzel is deku mentálni akarja azt, hogy a vadászok régi társát, a kópót nem akarja elejteni, mivel arra Erdélyben okvetlenül szükség van. Ugyanis ma már csak miniszteri engedéllyel lehet kópóval vadászni, mivel a törvény ennek a kutyafajnak, mint káros fajnak, a kipusztítását vette tervbe. Természetesen ez csak a Regálban lehetséges, ahol rajzész csak alföld, az erdélyi hegyekben a vizslával való vadászat egyáltalán nem lehetséges. Itt említjük meg, hogy a vadászok elhatározták, hogy az első nyulvadászati napon nagy vadászvacsorát fognak rendezni maguk és ismerőseik számára, amelynek céljaira minden vadász köteles lesz az első napon lőtt nyulakat odaadni.

— Felvétel a dévai iparosiskolába. A dévai iparosiskolába, ahol lakatosságot, asztaloságot, butor- és épületasztaloságot és faragászatot tanítanak, felvétetnek 12—16 éves egészséges gyermekek, akik a 4 elemi iskola abszolváló vizsgáját sikerrel tették le. A felvétel alkalmával román nyelvből, számtanból és rajzból felvételi vizsgát kell tenni. A vizsga anyaga meg egyezik az abszolváló vizsga anyagával. A felvétel iránti kérvények az iskola igazgatóságához címzendők és a következő okmányok csatolandók: 1. elemi iskola abszolváló vizsgái bizonyítvány, 2. erkölcsi bizonyítvány, 3. születési bizonyítvány. A felvételi vizsgák f. évi szept. 4-én d. e. 9 órai kezdettel fognak megtartani s annak eredményétől lesz függővé téve

— Forgalmi adó befizetési napjai. A forgalmi adó augusztus hónapban a következő sorrendben fizetendő be: augusztus 5-én A, B, C, D, E, 6-án F, G, H, I, 7-én K, L, 8-án M, N, O, 9-én P, R, 11-én T, U, V, Z kezdőbetűvel bíró egyének.

a felvétel. Az iskolába 15 helybelit és 15 vidékit vesznek fel. A felvett növendékek szeptember 10-én tartoznak jelentkezni. A felvételi vizsga díja 40 lei, épületrongálásért 100 lei, iskolai szerek rongálásáért 100 lei fizetendő. A növendékek a szükséges ruházatot, ágyneműt és ételt tartoznak magukkal hozni. Egyenruha viselése kötelező. Másodéves növendékek aug. 15 és 20 között iratkozhatnak be. Az iskolai év ünneplés megnyitása november 8-án lesz, a tanítás azonban már szeptember 1-én megkezdődik.

— Julius 22-én az erdőhivatal és vármegye-ház közötti vezető uton egy nő aprópénztárca elveszett. A becsületes megtaláló kéri, sziveskedjék azt a tulajdonos részére kiadóhivatalunkba elhozni, ahol illő jutalomban fog részesülni.

— Üzleti ügymenetelünk újjászervezése végett felkérjük Arad- és Hunyadvármegye mindazon lakóit, akik külföldre utazni szándékoznak vagy ez iránt érdeklődnek, hogy ez ügyben Timișoara-i fióküzletünk vezetőségéhez — Timișoara, Str. I. C. Brătianu No. 8 — forduljanak N. Brück & Co. București, Str. Sarindar 12. 192 2 3

— A rendőrség közleménye. A dévai államrendőrség felhívja az összes ló-, hám-, szekér-, biciklitulajdonosokat, hogy aug. 5-től kezdődőleg egész aug. 20-ig jelentkezzenek az államrendőrség 5. számú szobájában.

— Értesítés. Van szerencsém értesíteni Déva és vidéke n. é. hölgyközönségét, hogy Déva, Strada Regina Maria 4. szám alatti divattermet megnagyobbítottam és sikerült elsőrangú munkaerőket megnyernem, hogy a t. hölgyközönség igényeit gyorsan és pontosan, olcsó áráért kielégíthessem. Készíték legelegánsabb francia és angol toiletteket legújabb divat szerint. Nagy választék a legújabb külföldi divatlapokban. Vidékiek azonnal próbálhatnak. Szíves párfogást kér Metz Lajosné, női szabónő, Déva. 195 1 3

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

NYILTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen gyermekünk elhunyt alkalmából fájdalomukat részvétükkel és a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni óhajtották, ezúton mondunk hálás köszönetet. 193 1-1

Cseh László és családja.

Régi, kijátszott, gyönyörű hangu
NAGYBŐGŐ (contra-bass),
Cello és Brácsa eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Dévai Singer varrógép raktárunkba
üzletvezető és ügynökök
felvételnek.

Ajánlközások levélegileg ARAD, Regele Ferdinand Nr. 17 intézendők. 197 1 1 Bourne & Co.

Judecătoria de Ocol, Deva.

Nr.: G. 481—924.

Edict de licitație.

Subscrisul esmis a Judecătoriei de Ocol, Deva în sensul §-lui 102. Art. de lege LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decisului cu Nr. 2809 din anul 1923 a judecătoriei de Ocol Deva efepuinduse în anul 1924 la 2 Februarie pentru 375 Lei capital și acc. execuțiunea de escontentare în favorul Tocos născ. Rozalia Bereczky, reprezentat prin avocatul Dr. Arpad Laufer contra miscătoarele cuprinse cu aceasta ocaziune și prețuite în Lei 1350 și anume imobile se vor vinde prin licitația publică.

Deci în semnul decisului de sub G. 481—924 pentru încasarea pretenziunei de Lei 375 capital și pentru spesele de 551 Lei 25 bani, stabilite până astăzi, se defige termenul de licitație pe ziua de 22 August 1924 la oara 3 d. m., la casa execuțiilor în Col. Simeria, unde se va pleca dela Judecătoria de Ocol Deva.

Pe aceasta licitație cumpărătorii se invită cu acea observare, că miscătoarele de sus în înțelesul Art. de lege LX. din 1881, 107 și 108 din parte a celui mai mult promotor au să fie plătite momentan în bani gata și în caz de lipsă acestui, miscătoarele se vor vinde și sub prețul estimator.

Intrucât mobilele care cad sub licitație sau cuprins și asupra cuprins în favorul altora și acesti și ca asigurat dreptul de contentare asupra acestorii, aceasta licitațiune în baza §-lui 120 Art. de lege LX. din anul 1881 se va efepui și în favorul lor.

Deva, la 22 Iulie 1924.

196 1 1

Szász, esmis.

TRIBUNALUL DEVA.

194 1 1

Nrul 2408—1924 cof.

Publicațiune

în cauză de concordat forțat în afară de faliment.

Se aduce la cunoștință publică, că în urma cererei lui Huros comerciant de textile din Dobra, reprezentat prin Dr. Martonosy George avocat în Deva, Tribunalul a deschis procedura de concordat forțat în afară de faliment.

Inspector de avere a fost numit Musteți Gheorghe comerciant în Dobra.

Creditorii sunt invitați sub sancțiunea urmărilor de drept fixate în §-ul 43 (pierderea dreptului de vot) ca până la 12 luna Septembrie 1924 să-și anunțe creanțele în modul prevăzut de §-ul 28 al ordonanței Min. Pres. Nrul 4070—1915 (în scris, arătând suma și titlul juridic al creanței, menționând dacă este acoperite prin cambie, drept de gaj sau alia garanție); vor aduce pentru desbatere, cambiile sau alte acte originale, ce ar avea referitoare la actele creante.

Reprezentarea prin avocat nu este obligatorie.

Termenul pentru desbaterea concordatului sa fixat pe ziua de 15 luna Septembrie 1924, ora 8 a. m. în localul Tribunalului (etaj II. cam. 99).

Efectul juridic al deschiderii procedurii începe cu ziua de azi.

Deva, la 26 Iulie 1924.

Dr. Péter m. p. judecător.

P. autenticitate Ioan Nagy dir. de birou.

**Kevesebb pénz
kell magának,**

kevesebbe kerül a kávéja,
ha egy gyengébb minőségű
gabonakávé helyett tisztán
Enrilót használ minden
hozzátét nélkül. Enriló pó-
tolja azonban abakávéit is.
Csak hogy Enriló erősebb,
izletesebb és nagyon ki-
adós, ennek következtében
a használatban rendkívül
olcsó. A gyártók Franck
Henrik Fiai világhire ke-
zeskedik ezen különleges-
ség minőségéről.

120 1 1

186 3-3

**Cséplőgép-
malom-
és automobil-
tulajdonosok
figyelmébe!**

Legjobb minőségű henger, gép és autólaj nagyban és kicsinyben, jutányos áron kapható

Breckner Testvérek
műszaki üzletében, Déván.

Villanyerőre berendezett

gőzmosóda

vasaló, fényező és egyéb gépekkel eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Friss töltésű

SALVATOR

**GYÓGYVIZ-KÜLDEMÉNY
ÉRKEZETT**

Schäffer Lipót Petroseni

ásványviznagykereskedő raktárába.

☛ Telefon 30. ☛ 158 6 6

Eladó

127 10

a Str. Mihail Viteazul (Vasut-utca) 16. szám alatti ház és udvar 400 □-öl területtel, 2. korcsmahelyiséggel és teljes berendezés sel. Felvilágosítást ad Dr. LAUFER Á. ügyv. irodája, Déva.

Építészek, szobafestők figyelmébe!

Egy teljesen jó karban levő, 9 méter hosszú

kettőslétra olcsón eladó.

Cim: MARKGRAF JÓZSEF fakereskedő, Vajdahunyad.

Legfinomabb

csemegebor

kapható kicsinyben és nagyban
Laufer Miksánál, Déván.